

Załącznik
do uchwały nr III/22/19
Rady Miasta Rejowiec Fabryczny
z dnia 31 stycznia 2019 r.

**MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
I MIEJSKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2019 ROK**

Rejowiec Fabryczny, 2019 rok

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO	4
1. Rynek napojów alkoholowych.....	4
2. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	4
3. Młodzież a alkohol.....	5
4. Punkt konsultacyjny.....	6
II. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA PROGRAMU	6
1. Podstawa prawna programu.....	6
2. Koordynator programu.....	7
3. Realizatorzy programu.....	7
4. Adresaci programu.....	7
5. Źródła finansowania programu.....	7
III. CELE I ZADANIA PROGRAMU	8
1. Cel główny.....	8
2. Cele szczegółowe.....	8
3. Zadania.....	8
IV. ZASADY WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	10

WSTĘP

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok został opracowany zgodnie z treścią ustawy z dnia 16 października 1982 r. o wychowywaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych wynikających z nadużywania alkoholu oraz środków psychoaktywnych. Określa kierunki podejmowanych działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych przez odpowiednie tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspakajanie motywuje do powstrzymywania się od spożywania alkoholu. Ponadto obejmuje działalność wychowawczą, informacyjną, leczenie, reintegrację osób uzależnionych od alkoholu, a także zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. W ramach programu kontynuowane będą działania mające na celu zapewnienie mieszkańcom dostępu do specjalistycznej pomocy poprzez poradnictwo, jak również działania terapeutyczne. Program ma na celu prowadzenie oraz doskonalenie systemu działań profilaktycznych w zakresie edukacji oraz podnoszenia świadomości społeczeństwa w obszarze zagrożeń wynikających z używania środków psychoaktywnych oraz promocji zdrowego stylu życia.

Działania określone w programie skierowane są do mieszkańców, którzy spotykają się z problematyką uzależnień, w szczególności dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem od alkoholu, ich rodziców, osób dorosłych, w tym osób spożywających alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy, osób uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych oraz ofiar przemocy.

I. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO

1. Rynek napojów alkoholowych

Uchwałą Nr LI/174/18 Rady Miasta Rejowiec Fabryczny w sprawie ustalenia na terenie Miasta Rejowiec Fabryczny maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów ustalono maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

		2018 r.
maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:		
w tym:	o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa	20
	o zawartości od 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa)	20
	o zawartości powyżej 18% alkoholu	20
	przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży	15
	przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży	45
liczba wydanych zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych:		
w tym:	o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa	13
	o zawartości od 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa)	11
	o zawartości powyżej 18% alkoholu	12
	przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży	3
	przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży	33

Źródło: Urząd Miasta Rejowiec Fabryczny

2. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rejowcu Fabrycznym zajmuje się w szczególności inicjowaniem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień, a także podejmowaniem czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Prowadzone są szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych pod kątem wyeliminowania sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym

i żądania okazywania dokumentu tożsamości potwierdzającego pełnoletniość. Dokonywane są kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

	2016 r.	2017 r.	2018 r.
liczba osób, w stosunku do których komisja podjęła czynności zmierzające do uruchomienia procedury zobowiązania do leczenia odwykowego	15	4	4
liczba osób, wobec których komisja wystąpiła z wnioskiem do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego	6	3	3

Źródło: Urząd Miasta Rejowiec Fabryczny

3. Młodzież, a alkohol

W Szkole Podstawowej w Rejowcu Fabrycznym realizowana była kolejna edycja programu profilaktycznego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej. W klasach szóstych zrealizowano zajęcia z uczniami pod nazwą „*Nie piję i nie biorę*”, w których uczestniczyło ogółem 32 uczniów. Nauczyciele natomiast uczestniczyli w szkoleniu na temat „*Strategie postępowania nauczycieli wobec agresji i przemocy oraz uzależnienia dzieci i młodzieży*”. Celem szkolenia było wskazanie jak rozpoznawać czy wobec dziecka stosowana jest przemoc oraz jak radzić sobie z tzw. uczniem trudnym wychowawczo. W ramach programu pt. „*Nie piję i nie biorę*” uczniowie uświadomili sobie, że rozwiązywanie swoich codziennych problemów i poprawianie samopoczucia przy pomocy różnych środków psychoaktywnych prowadzi do uzależnienia. Omówiono konsekwencje spożywania alkoholu w młodym wieku. W trakcie zajęć przeprowadzono doświadczenie chemiczne, pokazujące jak niewielka ilość alkoholu działa na mózg młodego człowieka. Wizualizacja miała na celu zniechęcenie młodzieży do eksperymentowania z alkoholem. Program uświadomił dzieciom, że każde użycie alkoholu i narkotyków jest nadużyciem i prowadzi do uzależnienia. Uczniowie dowiedzieli się jak narkotyki i alkohol wpływają na organizm i psychikę młodego człowieka oraz jakie są skutki eksperymentowania z nimi.

W każdej klasie, która uczestniczyła w programie została przeprowadzona anonimowa ankieta. Celem badania była diagnoza zagrożeń związanych z problemem alkoholowym. Z 32 ankietowanych 8 dzieci w ciągu ostatniego roku miało kontakt z alkoholem, ale w większości były to wypadki incydentalne i najczęściej za przyzwoleniem dorosłych przy okazji uroczystości domowych. Tylko jedno dziecko przyznało się do upojenia alkoholowego.

Celem programu było:

- 1) dostarczenie podstawowej wiedzy na temat szkodliwości działania dostępnych w legalny i nielegalnym obrocie środków psychoaktywnych – alkoholu i narkotyków;
- 2) rozróżnianie naturalnych i sztucznych (chemicznych) dróg do uzyskiwania dobrego samopoczucia;

- 3) zwiększenie świadomości, czym jest uzależnienie i jakie niebezpieczeństwa wynikają z eksperymentowania z alkoholem i narkotykami;
- 4) promocja zdrowego stylu życia oraz podejmowanie inicjatyw i przedsięwzięć promujących zdrowy styl życia.

4. Punkt konsultacyjny

Osoby z problemem alkoholowym oraz członkowie ich rodzin mogą uzyskać pomoc w punkcie konsultacyjnym mieszczącym się w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rejowcu Fabrycznym, gdzie udzielana jest pomoc specjalistyczna i informacyjna stanowiąca uzupełnienie oferty wspomagającej proces leczenia. Punkt konsultacyjny udziela porad osobom z problemem alkoholowym, w tym osobom współuzależnionym, ofiarom przemocy domowej oraz sprawcom przemocy. Poniżej tabela przedstawia liczbę osób korzystających z punktu konsultacyjnego w latach 2016 – 2018.

		2016 r.	2017 r.	2018 r.
liczba osób korzystających z punktu konsultacyjnego		187	187	180
w tym:	kobiety	101	83	92
	mężczyźni	86	50	42
podział według zgłaszanych problemów	współuzależnienie	20	28	30
	uzależnienie	90	72	59
	przemoc domowa	34	28	30
	ofiary przemocy	29	23	23
	sprawcy przemocy	19	5	7
	Niebieska Karta	10	3	3

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

II. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA PROGRAMU

1. Podstawa prawna programu

Podstawą prawną programu jest ustawa z dnia 16 października 1982 r. o wychowywaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Na treść programu wpływ mają również inne akty prawne:

- 1) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 2) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020;
- 3) Krajowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 4) Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii,

- 5) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Rejowiec Fabryczny na lata 2014 – 2021 przyjęta uchwałą nr LIV/235/14 Rady Miasta Rejowiec Fabryczny z dnia 5 lutego 2014 r.;
- 6) Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Rejowiec Fabryczny na lata 2016 – 2021 przyjęty uchwałą nr XVI/57/15 Rady Miasta Rejowiec Fabryczny z dnia 15 grudnia 2015 r.

2. Koordynator programu

Realizację zadań ujętych w programie koordynuje pełnomocnik ds. realizacji miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

3. Realizatorzy programu i partnerzy:

- 1) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej;
- 3) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 4) Straż Miejska;
- 5) placówki oświatowe;
- 6) organizacje pozarządowe, w tym stowarzyszenia i kluby abstynenckie.

4. Adresaci programu:

Adresatami programu są mieszkańcy miasta, a w szczególności:

- 1) dzieci i młodzież;
- 2) rodzice i opiekunowie;
- 3) nauczyciele i wychowawcy;
- 4) konsumenci i sprzedawcy napojów alkoholowych;
- 5) osoby spożywające alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy;
- 6) osoby uzależnione i ich rodziny;
- 7) osoby i rodziny zagrożone przemocą w rodzinie;
- 8) inne osoby dorosłe, w tym kierowcy.

5. Źródła finansowania Programu:

Program finansowany jest z:

- 1) budżetu miasta, zgodnie z klasyfikacją budżetową, w tym ze środków uzyskanych z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na 2019 rok;
- 2) środków finansowych pochodzących ze źródeł zewnętrznych;
- 3) środków finansowych realizatorów programu.

III. CELE, PRIORYTETY I ZADANIA PROGRAMU

1. Cel główny

Ograniczanie szkód społecznych i zdrowotnych wynikających z nadużywania alkoholu, substancji psychoaktywnych, i podejmowania zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież oraz osoby dorosłe, a także ograniczanie skali zjawiska przemocy w rodzinie.

2. Cele szczegółowe

- 1) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych nadużywaniem alkoholu;
- 2) podnoszenie poziomu wiedzy o zagrożeniach wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych oraz zachowań ryzykownych w szczególności wśród dzieci i młodzieży;
- 3) ograniczanie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego spowodowanych nadużywaniem alkoholu, w tym ograniczanie skali zjawiska przemocy w rodzinie;

3. Zadania

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych oraz dotkniętych problemem przemocy w rodzinie:

- 1) wspieranie merytoryczne i finansowe zajęć terapeutycznych realizowanych przez organizacje pozarządowe, w tym klub abstynenta;
- 2) inicjowanie programów terapeutycznych dla osób uzależnionych, współuzależnionych i dotkniętych problemem przemocy;
- 3) prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin;
- 4) finansowanie udziału w szkoleniach, konferencjach i innych formach podnoszenia kwalifikacji osób pracujących na rzecz uzależnionych i ich rodzin.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- 1) wspieranie działalności punktów konsultacyjnych dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin, w tym m.in.: dofinansowywanie zajęć terapeutycznych oraz programów pomocy psychologicznej, dofinansowywanie działań profilaktycznych i edukacyjno - informacyjnych kierowanych do osób uzależnionych i ich rodzin;
- 2) finansowanie zajęć oraz projektów promujących zdrowy styl życia oraz stanowiących alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu;
- 3) finansowanie projektów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży pochodzącej z rodzin dysfunkcyjnych;
- 4) realizacja zajęć świetlicowych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych lub innych form spędzania czasu wolnego;
- 5) finansowanie wynagrodzenia specjalistów udzielających pomocy osobom uzależnionym i nadużywającym alkoholu;

- 6) dofinansowywanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie podnoszenia kompetencji osób udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym oraz rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych organizowanych dla pedagogów, psychologów i nauczycieli;
- 7) podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych oraz w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jak również członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, poprzez organizację/finansowanie szkoleń, seminariów, konferencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 8) prowadzenie lokalnych kampanii informacyjno – edukacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz włączanie się w ogólnopolskie akcje promujące życie rodzinne bez przemocy.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- 1) realizacja programów profilaktycznych oraz socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży, uwzględniających zagadnienia dotyczące rozwoju umiejętności społecznych, przeciwdziałania uzależnieniom oraz agresji, jak również edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym;
- 2) współudział w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii;
- 3) realizacja programów profilaktyczno – interwencyjnych dla młodzieży eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi;
- 4) organizowanie i wspieranie lokalnych działań, kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii oraz przeciwdziałaniem nietrzeźwości w miejscach publicznych, zakup materiałów edukacyjno – informacyjnych;
- 5) promowanie wśród dzieci i młodzieży i innych osób aktywnych form spędzania czasu wolnego poprzez realizację projektów i programów profilaktycznych, w tym:
 - a) organizacja imprez sportowych i kulturalnych,
 - b) dofinansowywanie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych promujących zasadę fair play,
- 6) realizacja projektów profilaktycznych typu konkursy, festyny, pikniki, turnieje sportowe itp. stanowiących uzupełnienie realizowanych programów profilaktycznych;
- 7) realizacja zajęć promujących zdrowy styl życia i stanowiących alternatywę wobec środków uzależniających oraz zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży;
- 8) wspieranie działań o charakterze edukacyjnym w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i udzielania pomocy dzieciom, które wykazują zachowanie ryzykowne;

- 9) organizacja lub dofinansowywanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których występują problemy alkoholowe, przemoc w rodzinie, rodzin zagrożonych uzależnieniem, połączonego z realizacją zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień;
- 10) prowadzenie działalności w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców – kampanie edukacyjne związane z promowaniem trzeźwości kierowców, dystrybucja materiałów edukacyjnych.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii:

- 1) dofinansowywanie przedsięwzięć realizowanych przez podmioty, których cele statutowe przewidują podejmowanie działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi, innym uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz udzielenie pomocy osobom i rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym;
- 2) organizowanie szkoleń lub finansowanie udziału w szkoleniach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników pomocy społecznej, przedstawicieli organizacji pozarządowych i innych osób uczestniczących w realizacji zadań programu.

IV. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Powyższą procedurę wdraża się wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.

Ponadto komisja podejmuje następujące działania:

- 1) diagnozowanie problemu nadużywania alkoholu oraz występowania przemocy w rodzinie;
- 2) inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
- 3) opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 4) kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Ustala się następujące zasady wynagradzania członków komisji:

- 1) wynagrodzenie za udział w posiedzeniu komisji wynosi 200,00 zł brutto (słownie: dwieście złotych 00/100) za jedno posiedzenie;
- 2) podstawą wypłaty wynagrodzenia jest lista wypłat, zatwierdzona przez Burmistrza Miasta.